

Ceny ogłoszeń

za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tytułem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wy-
nosí miesięcznie
zł. 2.—

Adres Redakcji, A-
dministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1^a
Telefon Redakcji
6-92, Administracji
4-97, Drukarni 4-94.
Konto czekowe 304.247
P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELĄDŹ, Rynek nr. 4, tel. 42; GRÓDZIEC, ulica Kościuski tel. 16.

Mussolini zagroził Niemcom zbrojną interwencją w obronie Austrii

Tajemnica nagłej wizyty Goeringa w Rzymie

WIEDEN, 9. 11. Wizyta Goer-
inga w Rzymie i jego rokowania z
Mussolinim sledzone są w austriackich
kołach politycznych z łatwo-
 zrozumiałym zainteresowaniem,
zwłaszcza, że według informacji
prasy zagranicznej zamieszczanych
nawet przez prasę wiedeńską bez
komentarzy, przedmiotem tych ro-
kowani jest również kwestja austrija-
cka, w której Mussolini stanął zde-
cydowanie po stronie Austrii.

Mussolini miał ostrzec Niemcy
przed ewentualną akcją zbrojną,
mogącą w wypadku jej zrealizowa-
nia doprowadzić do czynnej inter-

wencji Włoch na rzecz Austrii.

Wizyta Goeringa w Rzymie ma
przeto na celu uspokojenie Musso-
liniego co do niemieckiej polityki
wobec Austrii.

Niezwykle przyspieszenie ter-
minu tej podróży i to w przededniu
wyborów niemieckich do parlamen-
tu, ma swoje źródło w wydanem
niedawno zarządzeniu Mussolinie-

go, który przeniósł jeden z korpu-
sów włoskich z Verony do Bozen,
celem przygotowania na każdą e-
wentualność.

Według niepotwierdzonych do-
tychczas pogłosek Mussolini miał
nawet zawrzeć porozumienie z Ju-
gosławją, w sprawie wspólnej akcji
obrony granic Austrii przed inwa-
zją hitlerowców.

Redukcje w Łodzi

ŁÓDŹ, 9. 11. Duże zaniepokojenie
nie wywołała w sferach związków
zawodowych zaobserwowana ostat-
nio w przemyśle łódzkim tendencja
redukowania robotników.

Ponieważ redukcje zaczynają
przybierać coraz większe rozmiary
związki zawodowe odbyły konferen-
cję, na której postanowiono zwró-
cić się do przemysłowców z prośbą,
by zaniechali redukcji, a zamiast
tego dokonali podziału pracy po-
między wszystkich robotników, tak
aby żaden z nich nie znalazł się bez
pracy.

O ile przemysłowcy na projekt
robotników się nie zgodzą, wów-
czas związki zawodowe zamierzają
odwołać się do władz centralnych
w Warszawie.

Nowe gazy w Niemczech

BERLIN, 9. 11. Według infor-
macyj z wiarygodnych źródeł wzmo-
żona w ostatnim czasie działalność
I. G. Farben pozostaje w związku
ze zwiększoną produkcją gazów tru-
jących.

Ostatnio chemicy niemieccy wy-
naleźli nowy gaz trujący, którego
działanie badane jest obecnie w la-
boratoriach I. G. Farben. Również
firma Stolzenberg w Hamburgu,
w której zakładach miały miejsce
kilkakrotnie wypadki masowego za-
trucia gazami, zwiększyła w ostat-
nim czasie swą produkcję.

Skazanie szpiegów Jugosławii

BIAŁOGRÓD, 9. 11. Nadzwyczajny trybunał dla ochrony pań-
stwa ogłosił wczoraj wyrok w
szpiegowskiej sprawie majora
armii jugosłowiańskiej, b. kapitana
austriackiego Niszczia i jego 9 to-
warzyszów. Niszczia skazany został
na karę śmierci przez powieszenie,
major austriacki Czervinka na do-
żywnie więzienie, Włosi Furlani,
Serrai, Edmondo Weiss na kary
od 5 do 20 lat, porucznik jugosło-
wiański Mario Streicher na 10
więzienia.

Sąd uniewinnił jednego tylko
oskarżonego, plk. Karola Lalicza.

600 milionów dolarów na walkę z bezrobociem

WASZYNGTON, 9. 11. Prezy-
dent Roosevelt ogłosił nowy plan
wielkich robót publicznych, przy
których ma znaleźć zatrudnienie 4
miliony bezrobotnych. Rząd po-
zostawił do dyspozycji kierownika
tych robót, Hopkinsa, 400 milio-
nów dolarów, dalsze 200 milionów
mają wyasygnować poszczególne
stany.

Roosevelt spodziewa się, że od
16 listopada będzie można zatrudnić
już 2 miliony bezrobotnych a w
ciągu następnych dwu tygodni dal-
sze dwa miliony.

Wezorem odbyła się konferencja
przedstawicieli rządu i inżynierów
na której ustalono już szczegółowy
program prac.

Wielki zjazd z całej polski do Lwowa na uroczystości 15-lecia „Obrony Lwowa”

ŁWÓW, 9. 11. W uroczystości
15-lecia obrony Lwowa i odzyska-
nia Niepodległości zapowiadają się
imponująco.

Z całej Polski zjeżdżają w tych
dniach delegacje związków, stowa-
rzyszeń kombatanckich oraz wojska
by wziąć udział w święcie ku czci
Orlą lwowskich.

M. in. zapowiedzieli swój przy-
jazd kompanja honorowa 38 p. p.
strzelców lwowskich (dawny I p.
strzelców lwowskich) z Przemyśla,
poczty chorągwi 39 p. p. strzel-
ców lwowskich (dawny II p. strzel-

ców lwowskich) z Jarosławia, 4 p.
p. leg. z Kiele i 2 baonu saperów z
Warszawy.

Uroczystości rozpoczną się w
piątek wieczorem kapstrzykiem or-
kiestr na ulicach miasta i prze-
marszem oddziałów wojska i P. W.,
oraz iluminacją kopca Unji Lubel-
skiej.

Punktem centralnym obchodu
będzie w sobotę Msza św. połowa
na stokach Cytadeli, po której na-
stąpi dekoracja obrońców Lwowa,
oraz defilada na Placu Hallkim.

W niedzielę odbędą się obrady
zjazdu obrońców Lwowa.

Zniżka cen kartelowych ma być dobrowolna -- a n'e przymusowa Byleby tylko była

WARSZAWA, 9. 11. Dobiegają
obecnie końca rozmowy między
czynniami miarodajnymi a prze-
mysłem węglowym w sprawie obni-
żenia cen węgla, będącego na skła-
dach w Warszawie i w mieście Ło-
dzi. Natomiast, narażenie nieaktual-
na jest sprawa generalnej obniżki
cen węgla. W tym kierunku prze-
prowadza się przez czynniki mia-
rodajne badania, które zadecydu-
ją, w jakim kierunku ma iść polityka
cen w zakresie węgla.

Również przeprowadzane są
obecnie badania w zakresie cen cu-
kru. Żadne jednak decyzje w tej
sprawie nie zapadły, pomimo, że
powszechnie jest omawiana potrze-
ba obniżenia cen cukru, które są

stanowczo za wysokie, zwłaszcza,
że wywóz cukru zagranicę jest tak
minimalny, że utrzymywanie tak
wysokiej ceny cukru w kraju po-
zbawione jest wszelkiej racji bytu.

Jak się dowiadujemy z bardzo
miarodajnego źródła, niema mo-
wy o przymusowym obniżeniu cen
szeregu wyrobów przemysłowych.
Natomiast czynione będą ze strony
czynników miarodajnych kroki w
kierunku osiągnięcia dobrowolnej
zniżki cen na szereg wyrobów
przemysłowych pierwszej potrzeby
i dostosowaniu ich cen do obniżonej
znaczenie obecnie siły nabywczej
szerokich warstw ludności.

Japonja wystąpiła z planem konferencji Dalekiego Wschodu

MOSKWA, 9. 11. Japoński mi-
nister wojny gen. Araki, wystąpił
z wnioskiem zwołania konferencji
Dalekiego Wschodu z udziałem
wszystkich zainteresowanych
państw, mianowicie Stanów Zjed-
noczonych, Anglii, Rosji i Ho-
landji.

Ze strony Japonji brałaby rów-
nież udział Mandżurja.

Prasa sowiecka ustosunkowuje
się przychylnie do propozycji Ja-
ponji. Dzienniki sowieckie podają
wyciągi z pism angielskich w Chi-
nach, które projekt japoński trak-
tuje z wielką rezerwą.

Poco palić Reichstag? Można go zniszczyć ustawami

BERLIN, 9. 11. Utrzymują się
w tutejszych kołach dobrze poinfor-
mowanych pogłoski o zamierzonej
reformie ustroju Rzeszy. Według
tych pogłosek parlament Rzeszy bę-
dzie przekształcony na ciało dorad-
cze bez prawa uchwalania ustaw.

Na prawdopodobieństwo tych
pogłosek wskazuje, zdaniem kół tu-
tejszych, sposób, w jaki przeprowa-
dzone będą wybory do parlamentu
w dniu 12 bm., podczas których wy-
borec będzie się wypowiadał nie co
do składu parlamentu, który mu zo-
stał zgóry narzucony, lecz jedynie
co do zasadniczej linii politycznej
obecnego rządu. Jednocześnie pro-
jektowana jest reforma administra-
cyjna, polegająca w pierwszym rzę-
dzie na zniesieniu odrębności kra-
jów związkowych.

Rosjanin laureatem nagrody nobla

SZTOKHOLM, 9. 11. PAT. Na-
grode Nobla w dziedzinie literatury
przyznano znanemu pisarzowi ro-
syjskiemu Iwanowi Buninowi.

Lot do stratostery

CHICAGO, 9. 11. Por. Settle,
który w dniu otwarcia światowej
wystawy w Chicago uległ wypadko-
wi podczas startu do stratosfery,
zamierza w dniu dzisiejszym pono-
wić próbę pobicia rekordu, ustano-
wionego ostatnio przez sowiecki
stratostat.

Amanullah gotów...

RZYM, 9. 11. PAT. W wywia-
dzie z przedstawicielem agencji
Reutera b. król Amanullah o-
świadczył, że jeżeli naród afgański
tego zapagnie, to gotów jest powró-
cić do kraju, aby wprowadzić w ży-
cie swój program reformy i postę-
pu. Jestem gotów — oświadczył A-
manullah — służyć zawsze krajowi
w miarę moich sił i możliwości.

Z kraju i ze świata

POLSKA NIE ZAPŁACI AMERYCE RĄTY DŁUGU WOJENNEGO.

WASZYNGTON, 9.11. Według oficjalnych wiadomości rząd polski nie ureguluje przypadającej na 15 grudnia raty długu wojennego.

W grudniu r. ub. rząd polski — jak wiadomo — zwrócił się do rządu Stanów Zjednoczonych o wyznaczenie terminu konferencji w sprawie długu wojennego i procentów. Na żądanie o jednak Stany Zjednocz. nie dały odpowiedzi, czemu zapewne tłumaczyć należy się o odroczenie terminu płatności długu, że w br. rząd polski nie zwrócił go.

Ciełby obecnie rząd Stanów Zjednoczonych udzielił odpowiedzi rządowi polskiemu na zeszłoroczne pytanie w sprawie terminu i sumy, wówczas rząd polski zastanowił się nad możliwością uregulowania tej sprawy w bieżącym roku budżetowym.

Jak się dowiadujemy z dobrze poinformowanego źródła należy przypuszczać, że w chwili obecnej rząd polski nie zdecydowałby się na uregulowanie długu Ameryce.

—101—

WSTRZĄSAJĄCE SAMOBÓJSTWO CAŁEJ RODZINY W BYDGOSZCZY.

BYDGOSZCZ, 9.11. Ubiegłej nocy wydarzyła się w Bydgoszczy wstrząsająca tragedia. Kupiec podróżujący 43-letni Stanisław Wojciechowski, który posiadał dawniej własne przedsiębiorstwo w Koronowie, a ostatnio był reprezentantem jednej firmy gdańskiej, po padł wskutek złych interesów w skrajną nędzę i postanowił wspólnie z żoną i dziećmi na to poszłać, popełnić samobójstwo wraz z czworgiem dzieci.

W tym celu zamknął się z całą rodziną w jednym pokoju, zajmowanego przez siebie mieszkania przy ul. Zduny 10 i gdy wszyscy spali, odjął waż gumowy od kuchenki gazowej i otworzył kurek, oczekując śmierci w fotelu kozykowym.

Następnego dnia rano sąsiedzi zaalarmowani wydobywającym się z mieszkania Wojciechowskich gazem, otworzyli przemocą drzwi i ujrzeli ścinający w żyłach krew widok sześciu trupów, obojga małżonków, trzech córek, z których najstarsza liczyła 12 lat i 5-letniego synka.

NIEMCY BUDUJĄ WOJENNE ŁODZIE PODWODNE.

LONDYN, 9.11. Koła admirałceji brytyjskiej zostały zaalarmowane rewersyjną wiadomością. Jaka nadeszła ostatnio z Hamburga, iż na tamtejszej stoczni Blohma i Vossa budują się od dłuższego czasu łodzie podwodne. Stwierdzono, że pod adresem tej stoczni niemal codziennie z różnych miast niemieckich nadechodzą przesyłki materiałów, które ponad wszelką wątpliwość dowodzą, że wspomniana stocznia w olbrzymiej tajemnicy buduje łodzie podwodne o typie czysto wojennym.

Jak slychać, stocznia Blohma i Vossa wybudowała dotychczas dwie kompletnie uzbrojone łodzie, które natychmiast po ukończeniu zanurzono na dnie morza w pobliżu stoczni. Obecnie stocznia kończy budowę trzeciej łodzi.

W związku z powyższymi admirałceja angielska zamierza zwrócić się do rządu angielskiego z żądaniem, aby natychmiast spowodował zwolnienie międzynarodowej komisji kontrolnej, która korzystając z przysługujących jej traktatów, przeprowadziła szczegółową kontrolę wspomnianej stoczni.

Jak wiadomo, traktat wersalski zabrania Niemcom posiadania chociażby jednej łodzi podwodnej.

Popierajcie LOPP.

Na łożu śmierci przyznał się do winy. Wstrząsająca spowiedź mordercy żony i dwóch cerek.

Na granicy bułgarsko-tureckiej, w małej, nędznej wsi zamieszkiwał chłop Bogdan Radovan, z żoną i dwiema córkami. Małżeństwo żyło ze sobą w niezgodzie.

Przed dwoma laty postanowili się rozejść. Pani Radovan, pewnego dnia, wraz z dziećmi, opuściła domostwo męża i odtąd wszelki ślad po niej zaginął.

Wkrótce potem Radovan w rozmowie ze znajomymi opowiadał, że nie może ustalić miejsca pobytu żony i córek. Był szczerze zmartwiony. Wreszcie pewnego dnia zawiadomił swych sąsiadów, że otrzymał wiadomość, jakoby żona i córki zmarły.

Opowiadając o tem, Radovan miał łzy w oczach. Nikogo więc nie zdziwiło, że w kilka dni później Radovan ustawił w swym ogródku 3 krzyże na zaimprovizowanych grobach. Chciał w ten sposób przy najmniej upamiętnić

śmierć drogiej mu osób.

I oto przed kilku dniami Radovan niespodziewanie zachorował. Wezwany lekarz stwierdził galopującą suchotę. Śmierć zbliżała się nieubłaganie. Nagle, Radovan, który dotychczas zachowywał się spokojnie, gwałtownie zażądał sprowadzenia księdza.

Gdy zjawił się kapłan, Radovan, jakby w przecieczu, że za chwilę umrze,

szybko zaczął opowiadać:

„Proszę księdza. Jestem mordercą. To ja zabiłem żonę i córki, a zwłoki ich ukryłem w ogródku. Wszystkim opowiadałem, że żona i córki wyjechały, potem, że zmarły. Prawda jest inna. Zwłoki zamordowanych leżą w ogródku, w tem miejscu, gdzie stoja krzyże. Zamordowałem, bo

chciałem się ich pozbyć“.

JESZCZE JEDNA REWOLUCJA NA KUBIE.

HAWANNA, 9.11. Na Kubie wybuchła nowa rewolucja. Zbuntował się korpus lotniczy pod przywództwem podporucznika Roberta Mendeza i obsadził koszarzy kawalerji San Ambrosiano. Do lotników przyłączyli się zwolennicy „ABC” organizacji lewicowej, popieranej przez studentów.

Między pałacem prezydenta i gmachem policji szalał ogień karabinów maszynowych. Jest większa ilość zabitych.

Ruch rewolucyjny przybiera z każdą godziną na sile. Zwolennicy „ABC” twierdzą, że obsadzili wszystkie stacje policyjne i przepowiadają rychły upadek rządu prezydenta Gran San Marfina. Policja, stojąca w porozumieniu z korpusem lotniczym, przygląda się bezczynnie walkom ulicznym.

Wojsko pułk. Batisty obsadziło pałac prezydenta z karabinami maszynowymi. Zwolennicy „ABC” krążą po mieście na samochodach, strzelając na wszystkie strony. Rewolucjonści wysłali do prezydenta i Batisty wezwanie do ustąpienia.

Natychmiast po tej strasznej opowieści, rozkopano ziemię w ogródku i istotnie ustalono, że leżą tam zwłoki trzech niewiast.

Gdy na miejscu potwornej zbrodni zjawili się żandarmi — zbrodniarz już nie żył. Za winy swe odpowie przed sądem Boskim.

Zmiana systemu podatków samorządowych.

Opracowany został projekt ustawy zmieniający dotychczasowy system wymiaru pobrań podatków samorządowych.

Dotychczas samorządy pobierały podatek wyrównawczy w gminach wiejskich, podatek inwestycyjny w miastach, oraz powiatach i wreszcie specjalny podatek drogowy, pobierany w gminach wiejskich, w powiatach i w miastach.

Te samoistne podatki komunalne mają być, według opracowanego projektu, zniesione. Na ich miejsce ministerjum skarbu projektuje podwyższenie stawek podatków samorządowych do trzech państwowych podatków, a mianowicie podatku gruntowego, podatku od nieruchomości i do opłat za świadectwa przemysłowe.

Wysokość podatku samorządowego do podatku gruntowego ma być różna. W województwach zachodnich najwyższa stawka tego podatku wynosić będzie 100 proc. podatku państwowego, w województwach południowych stawka będzie wyższa i dochodzić ma do 130 proc. a najwyższa stawka podatku będzie obowiązywała w województwach centralnych i wschodnich i dochodzić

będzie do 250 proc. podatku.

Jeżeli idzie o dodatek komunalny do państwowego podatku od nieruchomości, to wysokość jego wynosić będzie 60 proc. podatku państwowego. Stawka tego dodatku będzie obowiązywała na całym terenie państwa.

Wreszcie, jeżeli idzie o dodatek komunalny do państwowego podatku od nieruchomości, to wysokość jego wynosić będzie 50 proc. podatku państwowego. Stawka tego dodatku będzie obowiązywała na całym terenie państwa.

Wreszcie jeżeli chodzi o dodatek komunalny do opłat państwowych za świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne, to wysokość tego dodatku projektowana jest na 60 proc. opłat państwowych.

Dodatki te wymierzać i pobierać będą władze skarbowe.

Projekt ustawy opracowany już został przez ministerjum skarbu i znajduje się obecnie w uzgodnieniu z innymi ministerjami, poczem skierowany ma zostać do sejmu. Reforma systemu podatków komunalnych ma wejść w życie według projektu z dniem 1 stycznia 1934 r.

Tajemniczy okręt błąka się po Atlantyku.

Wiadomość o dziwnej zagadce przynioszą pisma francuskie. Oto rybacy normandzcy z Brest spotkali przed kilku dniami na wzburzonych falach otwartego morza okręt-widmo, który bez załogi, w doskonałym stanie, waleśał się samotny i opuszczony.

Początkowo sądzili rybacy, że załoga urządziła sobie w podłomie lonym stanie żart, który się wkrótce wyjaśni. Gdy jednak przekonali się, że przy sterze niema nikogo, wyłoniło się przypuszczenie, że na okręcie powstała bijatyka i że kil-

ku marynarzy wymordowało całą załogę, poczem zbiegli w łodzi.

Temu przypuszczeniu przeciwstawiał się fakt, że na statku nie było ani śladu walki, a wszystkie łodzie pomocnicze i ratunkowe znajdowały się na swoim miejscu.

Rybacy donieśli o swem odkryciu normandzkiej władzy portowym, które wysłały statek holowniczy.

Stwierdzono, że relacja rybaków jest prawdziwa. Władze stoją przed zupełną zagadką.

Zydowski teatr w Berlinie. Konspiracyjne przedstawienia w podziemiach.

W Berlinie istnieje po dziś dzień „Izraelski związek kulturalny”. O, dziwo, rząd hitlerowski pozwolił związkowi temu na otwarcie sezonu teatralnego na scenie, którą prowadzi od lat kilku.

Na inaugurację nowego sezonu wybrano sztukę klasycznego autora niemieckiego Lessinga — słynnego „Natana Mędrca”.

W jakich warunkach jednak odbywają się owe przedstawienia? Otóż, zabroniono związkowi jakichkolwiek ogłoszeń, czy komunikatów w gazetach o mającym się odbyć przedstawieniu.

Nie wolno drukować plakatów, ani afiszów. Na przedstawieniu mają prawo być tylko członkowie związku. Żadnej gazyecie i nie wolno umieścić o sztukach wystawianych żadnej krytyki, chociażby była nawet nieprzychylna.

Mimo tych ograniczeń sala tea-

tru była codziennie przepelniona do ostatniego miejsca. Wobec tego wldze uciekły się do nowych represyj; na przedstawienia tego teatru nie wolno się zjawiać w smutnych, czy sukniach wieczorowych; dalej, nie wolno samochodem czekać wieczorem przed tym teatrem; nie wolno też na froncie gmachu za pałac żadnych światel, by nie przeciągać uwagi przechodniów.

Ta konspiracja i represje przypominają chyba czasy, gdy chrześcijanie nie musieli kryć się w rzymskich katakumbach przed swymi prześladowcami.

Jak Hitler reorganizuje Rzeszę?

Na olbrzymią skalę prowadzona przez hitlerowców kampania przedwyborcza w obliczu zbliżającej się przełomowej daty 12 listopada nie przesłania bynajmniej przywódcom partii dalszych celów całkowitej reorganizacji ustroju państwa niemieckiego. Reforma ustawodawcza będzie zrealizowana natychmiast po zakończeniu wyborów i przebudowa państwa stanie się faktem dokonany najpóźniej do 1 kwietnia 1934 r.

Projekty w tej dziedzinie zrealizowane będą w oparciu jedynie o nowowybrany Reichstag, podczas gdy parlamenty poszczególnych krajów zostaną zlikwidowane raz na zawsze. Niektórzy teoretycy partii hitlerowskiej przeciwstawiają się co prawda tym zamierzeniom, uważając, że olbrzymia praca związana z przebudową ustroju państwa powinna być realizowana przy współdziałaniu poszczególnych krajów, które przestaną istnieć, jako niezależne organizmy i staną się tylko poszczególnymi członkami Rzeszy jako całości. Opinia ta opiera się na przekonaniu, że parlamenty poszczególnych krajów w obecnej sytuacji politycznej nie odmówiłyby swej aprobaty dla ogólnie - niemieckiego „ujednoczenia”.

Hitler obawia się jednak, że reformy te nie dokonałyby się całkiem bez tarć, gdyż pomimo przewrotu parlamenty te jeszcze i dzisiaj są niejako ośrodkiem sił i separatystycznych dążeń poszczególnych krajów. Nawet większość hitlerowska w poszczególnych parlamentach mogłaby wypowiedzieć się za utrzymaniem samorządu poszczególnych krajów. W tych warunkach Hitler nie chce ryzykować starcia z dążeniami separatystycznymi parlamentów i rządów poszczególnych krajów, których prawa ograniczone zostaną do minimum. Rządy tych krajów nie znikną tak od razu jak parlamenty i pozostaną na pewien okres przejściowy. Ale jednocześnie z temi rządami działać będą namiestnicy Rzeszy, których pełnomocnictwa zostaną znacznie rozszerzone. Podział poszczególnych krajów na prowincje i zniesienie odrębnych rządów tych krajów oraz namiestników Rzeszy przewidziane jest w planach Hitlera jako ostatni etap tej akcji przebudowy ustroju Rzeszy. Do tego okresu cała inicjatywa we wszystkich dziedzinach skoncentrowana zostaje w rękach namiestników, których zadaniem będzie stopniowe przejmowanie władzy od rządów krajowych na rzecz jednoznacznych organów Rzeszy.

W pierwszym rzędzie dotyczy to będzie sprawy ujednolicenia policji. Zarówno Schupo jak policja kryminalna i polityczna oraz utworzona przez Hitlera państwowa tajna policja wyłączone zostaną z pod władzy

poszczególnych rządów krajowych i podporządkowane całkowicie namiestnikom Rzeszy. Drugim etapem będzie tu całkowite ujednolicenie policji na terenie Rzeszy. Obecnie toczą się zacięte walki w łonie partii hitlerowskiej o władzę nad tym ujednoliconym w przyszłości aparatem policyjnym. Część przywódców wysuwa projekt podporządkowania całej policji ministerjum spraw wewnętrznych Rzeszy, pod czas gdy zwolennicy Goeringa wypowiadają się za utworzeniem specjalnego ministerjum policji Rzeszy. Koncepcja ta ostatnio stała się coraz bardziej prawdopodobna, gdyż Goering, dążący za wszelką cenę do rozszerzenia

zasiegu władzy swej, objąłby również stanowisko ministra policji. Dążenia swe w tym kierunku motywuje on tem, że po ujednoliceniu całego systemu administracji państwa w Niemczech, jego nieograniczona dotychczas władza w Prusach uległaby wydatnemu zmniejszeniu. Czy jednak Hitler zgodzi się na tę koncepcję — trudno dziś jeszcze przesądzać, ale przewidywać można poważne tarcia na tym tle, gdyż mianowanie Goeringa ministrem policji dałoby mu tak olbrzymią władzę w Niemczech, iż mogłaby się ona z czasem stać niebezpieczną nawet dla samego Hitlera.

Dm.

Czas skończyć z tolerancją! Niemcy prowokują w Polsce.

Tolerancja jest piękną zaletą, którą Polska rada chlubi się przed światem. Ale są momenty, w których stosowanie jej nie powinno i nie może mieć miejsca, prowadzi bowiem

wreszcie do anarchii.

Mamy na myśli niepojętą wprost w swej bezgraniczności tolerancję, jaką polskie czynniki rządowe stosują wobec t. zw. mniejszości niemieckiej, która po ostatnich triumfach nacjonalizmu w Niemczech, podniosła łeb i w rozpasaniu swem zatraciła wszelkie granice.

Wzmyśdźmy do ręki pierwszy lepszy dziennik polski, wychodzący na Górnym Śląsku. Znajdziemy tam codzienną, obfitą rubrykę

różnego rodzaju ekscesów,

których dopuszczają się Niemcy miejscowi.

Wypadki takie, jak wykrzykiwanie na cześć Hitlera na widok munduru polskiego policjanta, należą na bruku Katowic i innych miast Górnego Śląska do zdarzeń „zwykłych”, na które przestano tam już nawet zwracać uwagę, wobec stęknęło groźniejszych wybryków prowokatorskich, wśród których ustawicznie napady

tajnych bojówek hitlerowskich

na obywateli narodowości polskiej i pogromy polskich stowarzyszeń nie są bynajmniej rzadkością.

Dziś sytuacja na polskim Górnym Śląsku jest tego rodzaju, że odnosi się wrażenie, iż narodem panującym są tam Niemcy, a władze nad tą dzielnicą sprawuje Hitler za pośrednictwem swoich emisariuszów. Bo czyż inaczej dałoby się wytłumaczyć tę pewność siebie i tę butę, jaka cechuje wszystkie wystąpienia górnośląskich Niemców!

Największe fabryki i kopalnie, znajdujące się w rękach niemieckich, z całą swobodą uprawiają wśród podległych im robotników polskich politykę germanizatorską zmuszając ich

do używania języka niemieckiego, do posyłania dzieci swych do szkół niemieckich, ba, do głosowania na wet na niemieckie listy przy wyborach do ciał samorządowych i sejmiku śląskiego. Urzędnicy narodowości polskiej są pod lada pozorem wydalani z biur, a na miejsce ich przychodzą Niemcy, co gorsza, — nie posiadający nawet obywatelstwa polskiego. Czołowe stanowiska w wielkich koncernach przemysłowych spoczywają w rękach Niemców z Rzeszy, którzy w sposób niesłychany

lekceważą wszelkie przepisy polskie i korzystają z każdej sposobności, aby uszczupić dochody polskiego skarbu państwa.

Od czasu do czasu wprowadzie sły się o wkroczeniu władz polskich i pociągnięciu winnych do odpowiedzialności karno - sądowej, fakty te jednak ilościowo nie stoją w żadnym stosunku do mnożących się z dnia na dzień, niemal z godziny na godzinę, karygodnych wybryków niemieckich wszelkiego rodzaju.

Polska „tolerancja” — jeżeli chodzi o Górny Śląsk — zatraciła wszelką miarę i

poczyna graniczyć z absurdem!

Po przeszło 10-letnim władaniu Górnym Śląskiem polski stan posiadania nie tylko tam nie podniósł się, ale zmalał, jak zmalała również powaga władz polskich.

Przykre to, ale prawdziwe.

Odnosi się wrażenie, że nam Polakom wystarczyło, iż na Górnym Śląsku wywiesiliśmy tu i ówdzie polskiego Orła, że ubraliśmy w polski mundur tamtejszego policjanta, kolejarza i strażnika granicznego. Że poprzestaliśmy na czysto zewnętrznej dekoracji, zaniedbując jednak wszystko to, co mogło Górnemu Śląskowi naprawdę wrócić polskości i duchem czysto polskim przepełnić.

A z nieuwagi tej skorzystał sprytnie Berlin. I dlatego to — zwłaszcza dziś, w dobie panoszącego się hitleryzmu —

niemczyzna hula swobodnie

na polskim Śląsku, jak za dawnych „dobrych” czasów, pozwalając sobie nawet na wyczyny, których żaden inny naród panujący nie tolerowałby ani godziny.

Chwila jest groźna. Nie można zwlekać ani sekundy.

Władze nasze muszą z całą energią przystąpić do tępienia każdego wykroczenia przeciwko wszystkim, co polskie. Z tolerancją czas skończyć, skoro — jak widzimy — ziarno jej pada na grunt tak jałowy.

Niemiec cofa się

tylko przed siłą

i tylko siła przeciwnika imponuje mu. Niechże więc poczuje pięść polską. Niech rozumie, że Polska nie pozwoli nigdy, by lada szwabina naigrywał się z polskich władz i ustaw, by choćby najbardziej utytułowany Prusak okradać mógł swobodnie polski skarb i gnębić bezkarnie polskiego robotnika.

W tej decydującej kampanji

władz naszych z niemiecką prowokacją musi jednak wesprzeć je społeczeństwo polskie Górnego Śląska, które — powiedzmy szczerze — nie jest bez winy,

w sposób wręcz niezrozumiały płacząc się po dziś dzień przed niemyślną i jakby rade żyjąc wspomnieniami przedwojennymi.

Na Śląsku panami jesteśmy my, Polacy! O tem dowiedzieć się muszą raz wreszcie nasi współobywatele niemieckiej narodowości i o tem pamiętać muszą śląscy Polacy.

Z tolerancją czas skończyć, skoro jako słabość jest nam poczytywana.

Rozmaitości.

NIE WIE, DOKĄD SIĘ UDAJE.

W Stanach Zjednoczonych kursuje następująca anegdota o prezydencie Roosevelcie.

Ten mąż stanu ma zwyczaj znikania dla odpoczynku na przeciąg kilku dni, przychem „nawet najbliżsi mu ludzie nie wiedzą wówczas gdzie przebywa.

— Dokąd udaje się prezydent Roosevelt? — pytają.

— On sam nie wie — brzmi odpowiedź — i w tem naśladuje pewnego słynnego człowieka.

— Kogóż to?

— Głowiaka, który pewnego dnia wyruszył, nie wiedząc dokąd; który przybył i nie wiedział, gdzie jest i który, wreszcie, powrócił i nie wiedział, skąd.

— Któż to był?

Krzysztof Kolumb.

EUROPA JE CORAZ MNIEJ.

Statystyka sporządzona przez mini sterjum zdrowia w Pradze wskazuje, iż w Europie ludzie jedzą coraz mniej. A więc w r. 1931 przypadało na jednego mieszkańca Europy 163,2 kg. maki pszennej i żytniej, a w r. 1932 — 119,2 kg., w r. 1931 cukru spożyto 23,5 kg. na osobę, w r. 1932 — 22,8 kg., ryżu w r. 1931 — 3,43 kg., w r. 1932 — 3,34 kg., grochu w 1931 r. — 152 kg., w r. 1932 — 128 kg., mięsa w r. 1931 — 94,1 kg., w r. 1932 — 82,3 kg. Spadek konsumpcji tych artykułów przypisywany jest szerzacej się bezrobociu w Europie.

KSIĄŻE WALJI L. PEKINCYK.

Wiadomo, że wyrocznia dla modni sów całej Anglii, a potrochu i innych krajów jest książe Walji. Ubrania, które on nosi, zwoją, które on wprowadza, obowiązują w tak zwanym wyższym towarzystwie.

Prasa angielska pomaga do tego, donosząc o każdym nowym posunięciu w dziedzinie mody, jakie spostrzeżono u księcia Walji.

Ostatnio, „Daily Mail” podał donio ślą wiadomość, że w tym sezonie naj modniejszym psem będzie Pekinczyk i tylko Pekinczyk.

Bo właśnie książe Walji kupił sobie piękny okaz Pekinczyka.

Ponieważ w zeszłym roku nabył już suknię tej rasy, więc tembardziej moda ta obowiązuje elegantów i snobów londyńskich.

LEGENDA O WYMIERAJĄCYCH INDIANACH.

Istnieje w Stanach Zjednoczonych specjalny urząd, Indian — Bureau, któ remu podlegają wszyscy zamieszkujący Amerykę czerwoności. Do urzę du, znajdującego się w Waszyngtonie, zwracają się wszyscy Indianie Amery ki i znajdują tam pomoc i opiekę. Otóż Indian — Bureau ogłosiło tablicę statystyczną, zawierającą cyfrowe dane, dotyczące wszystkich plemion indyjskich. Dowiadujemy się z tej tablicy, że pogląd na rasę indyjską, jako na rasę wymierającą, jest z gruntu fałszywy i niezgodny z istotnym stanem rzeczy. W r. 1870 Stany Zjednoczone zamieszkiwa ło 300 000 czerwoności, podczas gdy spisy ludności z r. 1928 określiły ich liczbę na 350 000. Następne lata wskazują dalszy przyrost.

Widoczna poprawa w przemyśle górniczym Zagł. Dąbr.

W ostatnich dniach w przemyśle górniczym Zagłębia Dąbrowskiego zaznaczyła się duża poprawa. Stan zatrudnienia robotników wzrósł dość znacznie. Zwiększono również na wszystkich niemal kopalniach liczbę dni pracy w tygodniu. Niektóre kopalnie pracują obecnie na wszystkie dni.

Poprawę sytuacji w przemyśle węglowym Zagłębia Dąbrowskiego traktować należy jako poprawę Przyszłości, wypływającą ze zwiększenia się zapotrzebowania na węgiel, w związku z nadchodzącą zimą.

Towarzystwo „Saturn” na kopalnię „Mars” i „Saturn” — przyjęło do pracy 225 robotników i zwiększyło jednoczesną liczbę dni pracy w tygodniu. Towarzystwo „Solvoy” na kopalnię „Grodziec” przyjęło 145 robotników, grodzieckie towarzystwo przyjęło 70 robotników i franko - polskie około 30 robotników.

Z dniem 1 bm. unieruchomiona została całkowicie cementownia „Saturn”, wskutek czego straciło pracę 60 robotników.

W przemyśle hutniczym, przetwórczym — bez większych zmian, a o ile one są — to dodatnie. I tak: huta „Bankowa” w Dąbrowie przyjęła do pracy 21 robotników, fabryka Huleczyńskiego w Sosnowcu przyjęła 25 robotników, fabryka Daischla w Sosnowcu przyjęła 25 robotników, fabryka Zieleniewski — Fitzner — Gamper w Dąbrowie przyjęła 20 robotników.

ZBIÓRKA NA ROZBUDOWĘ SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

Tow. rozbudowy szkół powszechnych w Będzinie urządza dnia 12 t. j. w niedzielę zbiórkę uliczną i sprzedaż nalepek okiennych.

Zebrane fundusze użyte będą na budowę szkół na kresach i w tych miejscowościach, gdzie dotąd jeszcze tysiące dzieci nie może korzystać z nauki wobec braku odpowiednich pomieszczeń.

Na czele komitetu rozbudowy szkół powszechnych stoi starosta na Boxowa, inspektor szkolny, kierownicy szkół i szereg osób, miejscowego społeczeństwa.

—:0:—

ZMIANA LOKALU STACJI OPIEKI NAD DZIECKIEM W DĄBROWIE.

W tych dniach miejska stacja opieki nad dziećmi w Dąbrowie pro filaktyczna poradnia dla matek — została przeniesiona z ul. Kościuszki do nowego lokalu na ul. Sienkiewicza 11. Lokal ten, jest dogodniejszy ze względu na lepsze warunki higieniczne i położenie w centrum miasta, co powinno zachęcić wszystkie młode matki do korzystania z tej instytucji i zapisywanie tam swych pociech w wieku od 1 — 12 miesięcy.

Wychowując dzieci podług wskazówek stacyjnych ustrzeżać się matki wielu błędów i zapewnić dzieciom prawidłowy rozwój!

Uczeszczenie z dzieckiem do stacji, jest dużą pomocą w wychowaniu go, na silnego i zdrowego obywatela kraju — jest to pierwszy etap, racjonalnego wychowania fizycznego.

Godziny przyjęć: codziennie od 9 do 13-ej.

O złożeniu jakiegokolwiek kwoty na książeczkę oszczędnościową w KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI w Zawierciu, poza jej wkładem, dowiedzieć się nikt nie może, gdyż to jest tajemnicą zawodową K. K. O. i służbowa jej urzędników.

W przemyśle chemicznym — bez zmian. Fabryka Gzichów unieruchomila na pewien okres dział koszykarski, w którym produkowane są koszyki do balonów, straciło pra-

ce 22 robotników.

W przemyśle włókienniczym zaszły zmiany na gorsze. Fabryka Dietla w Sosnowcu, z braku zamówień, zredukowała 120 robotników.

Wybory do samorządu gminnego w pow. będzińskim

Starosta powiatowy J. Boxa rozpiął wczoraj wybory do rad samorządu gminnego i rad gromadzkich. Termin wyborów wyznaczono na

15 listopada.

Wybory odbędą się we wszystkich gminach i wsiach jednocześnie

Nie likwidować szpitala na Niemcach!

Apel pod adresem zarządu kasy chorych w Sosnowcu

Sosnowiecka kasa chorych, jak to już donosiliśmy, w związku z ostatnimi posunięciami oszczędnościowymi, postanowiła z dniem 1 grudnia br. zamknąć szpital na Niemcach.

Zarząd kasy wyszedł z założenia, że szpital ten, choć utrzymanie jego pochłania rocznie znaczne sumy pieniędzy, nie spełnia swej roli, gdyż znajduje się w nim stosunkowo mała liczba chorych, których bez żadnego kłopotu będzie można przenieść do innych szpitali kasowych tembardziej, że ostatnio szpitale w Sosnowcu i w Dąbrowie powiększone zostały o 150 nowych łóżek.

Z punktu widzenia kasy chorych motywy te są słuszne. Jeśli jednak sprawę tę potraktujemy pod kątem widzenia interesów ubezpieczonych — to będzie się ona przedstawiać odmiennie.

Przedewszystkiem należy zwrócić uwagę na to, że osada Niemce, gdzie znajduje się szpital, ze wszystkich stron okolona jest osadami kopalnianymi, zamieszkanymi przez tysiące ubezpieczonych. Szpital więc

na Niemcach był dla tych ubezpieczonych dużą wygodą, tembardziej, że na kopalniach wydarzają się częste wypadki wśród robotników, a więc szybka pomoc lekarska czy też jakiś zabieg w szpitalu — są konieczne. Kasa chorych tłumaczy dalej swe posunięcie likwidacji szpitala na Niemcach zwiększeniem tablicy pogotowia (karetka pogotowia), dzięki czemu będzie można chorego w każdej chwili przewieźć do szpitala z oddalonych nawet od Sosnowca i Dąbrowy okolic. Słusznie! Ale chory będzie musiał czekać, co w wypadkach natychmiastowego udzielenia choremu pomocy lekarskiej — byłoby niewskazane.

Do redakcji naszej napływają od dwóch dni listy ubezpieczonych ze skargami i z prośbą o poruszenie tej sprawy.

Ponieważ sprawa likwidacji szpitala, jak nam wiadomo, nie jest przesądzona, należałoby się przeto zwrócić z apelem do zarządu kasy, aby zechciał jeszcze raz rozpatrzyć tę kwestję i o ile to jest możliwe po zostawić nadal szpital na Niemcach.

Modrzejowskie zakłady otrzymały zamówienia sowieckie.

Rozmowy przedstawicieli hut z sowiecką centralą importu metalowego nie zostały jeszcze zakończone. Dotychczasowy ich przebieg jest pozytywny. Sowiety mają zamówić w polskim hutnictwie około 30 tysięcy ton żelaza handlowego. Zamówienia te otrzymałyby huty górnośląskie i modrzejowskie zakłady górno-hutnicze.

W dotychczasowych rokowaniach uzgodniono sprawę cen i asortymentów, natomiast na pewne trudności natrafia jeszcze sposób sfinansowania. W kołach przemysłowych zarówno polskich jak i sowieckich panuje jednak przekonanie, że trudności te będą wkrótce pokonane.

Międzynarodowy włamywacz wysiedlony z Niemiec w rękach policji sosnowieckiej.

Policji sosnowieckiej udało się schwycić międzynarodowego włamywacza, wysiedlonego ostatnio z Niemiec Lejba Petralkera, bez stałego miejsca zamieszkania.

Włamywacz, jak wykazało dochodzenie policyjne, grasował już od pewnego czasu po Polsce, od-

wiedzając większe miasta.

Odebrano od niego drogocenne futro, pochodzące z kradzieży. Właściciela skradzionego futra dotychczas nie odnaleziono.

Petralkera przekazano do dyspozycji sędziego śledczego.

KRONIKA

Lisopad
10
Piątek

Dziś: Andrzej
Jutro: Marcina B.
Wschód słońca: 6.49
Zachód słońca: 16.06

WARSZAWA.

Piątek, 10 listopada.

7.00. Sygnał czasu 7.05. Gimnastyka. 7.20. Płyty. 7.35. Dz. por. 7.40. Płyty. 7.52. Chwilka gospod. domowego. 7.55. Program na dz. bież. 11.30. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.40. Wiad. o eksporcie polsk. 11.50. Wiad. bież. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Tr. z Warsz. 12.10. Dz. połudn. 12.35. Kom. meteor. 12.38. Tr. ze Lwowa. 15.30. Kom. gospod. 15.49. Wiad. Państw. Urz. Wych. Fiz. 15.45. Kronika harcerska. 15.50. Chwilka morska. 15.55. Muzyka salonowa. 16.10. Przegląd wydawnictw. 16.55. Recital fortep. 17.25. Tr. z Poznania. 17.53. Przegląd prasy roln. 18.00. Tr. z Krak. 18.20. Płyty. 18.25. Rozmaitości. 18.45. Dokładnie o święto 18.50. Feljeton sportowy. 19.05. Tr. z placu Małachowskiego w Warszawie odsłonięcie pomnika ku czci poległych żołnierzy POW. 19.15. Program na dz. nast. 19.40. Kom. sport. 19.47. Dz. wiecz. 20.00. Przem. z okazji 15-lecia Niepodległości Państwa Polskiego. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. 21.10. Niepodległość w zwierciadle literatury. 22.15. Płyty. 23.00. Kom. meteor. i kom. polie. 23.05. Płyty.

WARSZAWA.

Sobota, 11 listopada.

7.00. Sygnał czasu 7.05. Gimnastyka. 7.20. Płyty. 7.35. Dz. poranny. 7.40. Płyty. 7.52. Chwilka gospod. domowego. 7.55. Program na dz. bież. 11.30. Codz. Przegl. Prasy. Polsk. 11.40. Wiad. o eksporcie polsk. 11.45. Kom. Min. Op. Społ. 11.50. Wiad. bież. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Płyty. 12.30. Dz. połudn. 12.35. Kom. meteor. 12.38. Płyty. 15.30. Kom. gospod. 15.40. Płyty. 15.55. Chwilka lotnicza. 16.00. Aud. dla chorych ze Lwowa. 16.40. Francuski. 16.55. Legjony w muzyce. 17.50. Wiad. roln. 18.00. Od czyt. 18.20. Recital fortep. 19.00. Program na dz. nast. 19.05. Rozmaitości. 19.25. Poezja 11 listopada. 19.40. Korn. sport. 19.47. Dz. wiecz. 20.00. Skrzynka poczt. 20.15. Uroczysta aud. ku uczczeniu 15-lecia Niepodległości Państwa Polsk. 20.25. Hymn Narodowy. 21.20. Koncert fortep. 22.10. Nevermore poemat syfoniczny. 22.45. Kom. meteor. i kom. polie. 22.50. Płyty. 23.00. Aud. ze Lwowa. 24.00. Przem. Pana Prezydenta.

KATOWICE.

Piątek, 10 listopada.

7.00. Aud. poranna. 11.25. Program na dz. bież. 19.00. Tr. z Krak. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Płyty. 12.30. Tr. z Warszawy. 12.38. Płyty. 15.25. Giełda zboża 15.30. Kom. gospod. 15.40. Z życia Stow. Mł. Polsk. 15.45. Kronika harcerska. 15.50. Chwilka morska 15.55. Tr. z Warszawy 17.50. Płyty. 18.00. Tr. z Krak. 18.20. Płyty. 18.25. Rozmaitości. 18.30. W piktas a rocznicę. 18.50. Tr. z Warszawy. 19.20. Płyty. 19.40. Tr. z Warsz. 22.15. Program na dz. nast. 22.20. Płyty. 23.00. Skrzynka poczt. w jęz. franc.

Z Kielc.

(k) Tragiczny wypadek przy budowie mostu na rzece Psarce. Onegdaj przy budowie mostu na rzece Psarce wydarzył się krew mrozący w zylach wypadek.

Adam Sokół — mieszkaniec Bodzentyna, pow. kieleckiego, będąc zatrudnionym przy budowie mostu z nieustalonej przyczyny przyczynił się do wypadku, wskutek czego doznał wstrząsu mózgu i złamania obojczyka.

Cieężko rannego Sokola w stanie bez nadziei przewieziono do szpitala św. Aleksandra w Kielcach.

(k) Na targu kradną torebki damskie. Jadwiga Łukasiewicz, zam. przy ul. Urzędniczej nr. 11 zameldowała, że w czasie targu złodziej skradł jej torebkę damską zawierającą 42 zł. gotówki.

(k) Odwiedziny oszusta. Marja Balicka, zam. w Kielcach przy ul. Silnicznej nr. 13 zameldowała, że onegdaj przyszedł do jej mieszkania agent, który zaproponował jej kupno maszyny na raty.

Po wyjściu tajemniczego agenta Balicka stwierdziła brak pierścienka zło tego, wart. 43 zł. i zapalniczki wart. 6 złotych.

(k) Włamanie do sekretariatu absolwentów szkoły handlowej. Jan Różański, zam. w Kielcach przy ul. Okrzei nr. 23 zameldował, że onegdajszej nocy złodzieje zapomocą odsunięcia rygla dostali się do sekretariatu związku absolwentów szkoły handlowej przy ul. Ogrodowej nr. 3 skąd skradli 2 żarówki elektryczne i srebrną cukiernicę wart. 20 zł.

Z Zagłębia.

TEATR MIFJSKI
W SOSNOWCU.

Dziś w piątek dnia 10 bm. nieodwołalnie po raz ostatni, po cenach najniższych (cały parter — 1 zł. — cały amfiteatr i galerja — 50 gr.), klasyczna komedia francuska Moliera p. t. „Chory z urojenia” w przekładzie Boya w reżyserji p. Adama Mikołajewskiego.

W roli popisowej występuje p. B. Orlński.

W sobotę dn. 11 bm. z okazji 15-iej rocznicy odzyskania niepodległości, teatr miejski przygotowuje na uroczyste przedstawienie widowisko p. t. „ULANI, ULANI...” Jest to zbiór niszczonych pieśni żołnierskich dawnych i nowych legionowych w milej i oryginalnej oprawie scenicznej. Widowisko to, ze względu na swój czysto polski charakter, może liczyć na duże powodzenie. W przygotowaniach reżyserkiem A. Mikołajewskiego dalszy ciąg „Marjusza” p. t. „FANNY”.

Przedprzedaż biletów w firmie p. W. Czechowskiego, ul. 3 Maja.

Początek przedstawień punktualnie o godz. 20 m. 15.

* * *

Piątek, dn. 10 bm. godz. 20 m. 15 — „Chory z urojenia” po cenach najniższych.

Parter — 1 zł. — amfiteatr i galerja — 50 groszy.

Sobota, dnia 11 bm. godz. 20 m. 15 — „Ułani, ulani...”

—O—

— Zarząd związku powstańców śląskich w Sosnowcu uprasza członków o przybycie w dniu 11 bm. o godz. 9 rano do sali seminarjum (Wawel 1).

— Związek podofic. rez. koło Sosnowiec zwołuje na dzień 11 bm. godz. 8 rano zbiórkę wszystkich członków koła, celem wzięcia jaknajliczniejszego udziału w uroczystości obchodu święta 11 listopada. Zbiórka w lokalu własnym przy ul. Teatralnej.

— Zarząd podoficerów rezerwy koło w Piaskach zawiadamia członków mundurowych, iż w dniu 11 bm. o godz. 8 rano winni wszyscy przybyć do lokalu, skąd nastąpi wymarsz do Czeladzi, selem wzięcia udziału w uroczystości obchodu 15-tolecia Niepodległości Rzeczypospolitej.

— Program obchodu 11 listopada w Miłowicach. Program uroczystości 11 listopada w Miłowicach przewiduje: piątek, godz. 5.30 — capstrzyk z udziałem ochotniczej straży, orkiestry i organizacji młodzieżowych. Zbiórka przed kopalnią. Rozwiązanie capstrzyka na wzgórzach, pod Pekinem, gdzie zapalone zostaną ognie i puszczane rakiety. W sobotę, godz. 9.30 zbiórka wszystkich organizacji i odmarsz na nabożeństwo. Po nabożeństwie pochód do mogiły powstańców, złożenie wieńca i przemówienie kier. szkoły p. J. Kwiatkowskiego, poczem pochód uda się do Betonów, gdzie przed szkołą powszechną przemówienie wygłosi delegat miejskiego komitetu uroczystości. W niedzielę odbędzie się uroczyste akademja. W ciągu całego dn. odbywać się będzie sprzedaż znaczków na rzecz budowy szkół.

— Organizacyjne zebranie żeńskiej młodzieży pracującej w Czeladzi odbędzie się dziś w szkole nr. 3 na Skalece o godz. 7.30 wiecz. Program zebrania przewiduje referat ideowy.

— Odczyt w „Kuznicy” czeladziekiej. Dziś o godz. 7 wiecz. w lokalu „Kuznicy” w Czeladzi p. Nocoń Bronisław wygłosi odczyt na temat: 15-ta rocznica odzyskania niepodległości. Wejście bezpłatne.

— Kobiety przemytnikami w Czeladzi. Przemysłownictwem towarów nie mieckich do Polski trudnią się w Czeladzi również kobiety, które swą odwagą w czasie przechodzenia przez zieloną granicę dorównują mężczyznom. Wczoraj patrol policyjny na ulicy Bytomskiej w Czeladzi ujął trzy kobiety, noszące pod chustkami ukryte 13 kg. migdałów i 3 kg. orzechów.

Przemytniczkami okazały się: Małgorzata Rychterowa, Kunegunda Flakowa Bytomska 68 i Marja Misztalowa Bytomska 61.

W sobotę 11 b. m. jako w 15 rocznicę odzyskania Niepodległości

„Expres Zagłębia” wydaje specjalny numer
w znacznie powiększonej objętości

Ogłoszenia do numeru tego przyjmować będzie
nasza Administracja tylko dziś do godz. 5 popoł.

Z posiedzenia rady komisarycznej w Będzinie

Budowa sierocińca dla dzieci w Sławkowie

Onegdaj odbyło się posiedzenie rady komisarycznej w Będzinie, na którym po przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia i przyjęciu restryktu p. wojewody, dotyczącego budżetu na 1933-34 r. uchwalono: statut podatku od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk; statut dodatku komunalnego do państwowego podatku przemysłowego na 1934 rok i następne oraz statut dodatku komunalnego do państwowych opłat akcyzowych. Sprawę uchwalenia statutu dopłat drogowych zdjęto z porządku obrad.

Do komisji wymiarowej dopłat drogowych zostali wybrani pp.: M. Kępiński, inż. Winter, dyr. M. Sercaz, radca J. Szwańcer i F. Zych, jako zastępcy: p. Albiński, radca Gutensztajn i p. Zagórski.

Pozatem omawiano bardzo ak-

tualną sprawę, dotyczącą urządzenia sierocińca dla dzieci sierot w wieku przedszkolnym i szkolnym. Dotychczas dzieci - sieroty umieszczane były u różnych osób, na koszt magistratu. Chodzi więc o to, aby wszystkie te sieroty znalazły się w jednym pomieszczeniu pod opieką wychowawców fachowych. W tym celu zarząd miasta postanowił wydzierżawić większy budynek z przyległym ogrodem w Sławkowie, gdzie dzieci znajdą odpowiednie wychowanie i całkowitą opiekę lekarską. W projekcie jest również urządzenie dla dzieci specjalnych dwóch klas szkolnych.

Tak pomyślnie załatwienie powyższej sprawy jest jeszcze jednym dowodem, że gospodarka zarządu miasta prowadzona jest racjonalnie i pod znakiem oszczędności.

Tajemnicze morderstwo we wsi Zendek

W dniu 7 bm. o godzinie 8-iej wieczorem wyszedł z mieszkania swego do stodoły 58-letni mieszkaniec wsi Zendek Antoni Wacławczyk.

Po pewnej chwili przebywając w tym czasie w mieszkaniu żona Wacławczyka usłyszała na podwórku przerażające krzyki. Tknięta złym przeczuciem wybiegła na podwórko, gdzie oczom jej przedstawił się mrozący krew w żyłach widok. Na ziemi pośrodku podwórka leżał jęczący jej mąż, a obok niego stało 3 osobników, z których jeden uderzył jeszcze jej męża tępem narzędziem w głowę, następnie na widok Wacławczykowej osobnicy ci zbiegli.

Jak zeznaje Wacławczykowa w jednym z napastników poznała swego szwagra a zarazem sąsiada Józefa Sornę, lat 65, który właśnie zbiegł na swoje podwórko. Pozostałych dwóch napastników Wacławczykowa, z powodu silnego przerażenia, nie poznała.

Po ucieczce napastników Wa-

clawczykowa stwierdziła, że na ziemi leżał już tylko trup jej męża, zamordowanego przez zbiegłych napastników.

Jak wykazało dochodzenie policyjne zamordowany Wacławczyk, od pewnego czasu żył w niezgodzie z Sorną, zbyt często procesowali się, a co zawsze kończyło się przegraną Sorny, za co tenże opowiadał, że z Wacławczykiem „skończyć raz musi”.

Poza tem zamordowany żył w niezgodzie ze swym zięciem Franciszkiem Cichonim, który od pewnego czasu był bezrobotnym, a który dopiero po śmierci teścia miał objąć w posiadanie 5 morgowe jego gospodarstwo, co również nasunęło policyj, że w morderstwie Wacławczyka mógł brać udział również zięć jego Franciszek, który wraz z Sorną został aresztowany i przekazany do decyzji sądu śledczego.

Morderstwo to wywołało w Zendku wielkie wrażenie, albowiem Wacławczyk należał do spokojnych i pracowitych mieszkańców wsi Zendek.

KOMUNIKAT.

Urząd skarbowy w Sosnowcu podaje do wiadomości wszystkich właścicieli placów budowlanych, niezabudowanych lub niedostatecznie zabudowanych, oraz sadów i ogrodów położonych na terytorjum miasta Sosnowca, że termin do składania deklaracji upłynął dnia 15.10.1933 r.

Każdy właściciel placu podlegającego podatkowi lub osoba przez niego upoważniona, obowiązany był przedstawić władzy wymiarowej do wyznaczonego terminu, deklarację o rozmiarach i wartości szacunkowej placu budowlanego, niezabudowanego, niedostatecznie zabudowanego, oraz sadu lub ogrodu.

Wzywa się przeto wszystkich właścicieli wymienionych placów, którzy

dotychczas deklaracji nie złożyli do natychmiastowego złożenia takowych, najdalej do dnia 15.11.1933 r.

W myśl art. 92 ust. o państwowych pod. dochodowych z dnia 30.4.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 411) mającego zastosowanie i do placów niezabudowanych, kto mimo publicznego wezwania władzy skarbowej nie złoży w terminie deklaracji albo przedstawi niepełne dane ulegnie grzywnie do zł. 100.

Po druku ustawowego wzoru należy zwracać się do urzędu skarbowego w Sosnowcu (pokój nr. 2 — parter) działu podatków realnych.

Kierownik Urzędu.
(St. Szach).

— Koło popierania budowy szkół powszechnych w Sosnowcu. Przy szkole nr. 15 w Sosnowcu utworzone zostało koło nr. 66 popierania budowy szkół powszechnych. Na członków koła zapisało się 46 osób. W skład zarządu zostali wybrani pp.: Malewicz Władysław (prezes), Gołbiewski Stanisław (wiceprezes), Kowala Rudolf (skarbnik), Knychalski Henryk (sekretarz), Szymański Ryszard (zast. sek.), Cichowicz Zofia (delegat koła), Ku kawczyńska Adela (zastępcza).

Komisja rewizyjna: Skorupa Romuald (przewodni), Łakowski Andrzej (zastępcza), Zawadzki Władysław i Chojnacki Kazimierz (członkowie).

— Z życia młodzieży szkolnej. Miejski komitet redakcyjny „Kuzni Młodych” w Sosnowcu urządził konkurs deklamacyjny, który wzbudził żywe zainteresowanie wśród młodzieży, gdyż była to jedna z pierwszych imprez tego rodzaju w Zagłębiu.

Jury konkursowe, w skład którego wchodziło pp.: poloniści miejscowych szkół, przyznało następujące nagrody: 1-sze miejsce p. Cwierkówna, 2-gie p. Biernacka — obydwie z państw. gimn. im. El. Plater, 3-cie p. Chmielewska z żeńsk. szk. zaw. Uczniowie: 1-sze miejsce p. Stacherski z państw. gimn. im. B. Prusa, 2-gie p. Biernacki, b. ucz. gimn. Prusa, 3-cie p. Kozera — państw. gimn. im. St. Staszica.

M. K. R. „Kuzni Młodych” składa za naszym pośrednictwem serdeczne podziękowanie pp.: profesorom za branie udziału w jury, oraz wszystkim za liczne przybycie.

— Zderzenie autobusu z furmanką. Wczoraj na ulicy Nowopogońskiej w Czeladzi nastąpiło zderzenie autobusu kursującego na linię Czeladź — Sosnowiec z furmanką Teofila Machniewskiego, zam. przy ul. Bytomskiej. Wypadku w ludziach nie było, jedynie koń Machniewskiego uderzony przodem o mochodu doznał ogólnych ran. Przyczyny zderzenia jeszcze nie ustalono.

— Herbatka polityczna w Czeladzi. Staraniem miejscowego koła BBWR. w ub. niedzielę w lokalu „Kuzni” zorganizowano herbatkę polityczną, w której wziął udział starosta Boxa, prezes pow. rady BBWR. Kaczkowski, dyr. Cholewicki, poseł Konieczko, sekretarz sejmiku p. Narbutt i inni. Herbatkę, która miała na celu zapoznanie społeczeństwa z zagadnieniami politycznymi i gospodarczymi w kraju, zagaił p. J. Sadowski, poczem dłuższe przemówienie na aktualny temat polityczny wygłosił prezes BBWR. p. Kaczkowski. Zgromadzeni na herbatce goście, w liczbie 70 osób żywo zainteresowali się poruszanymi kwestjami zabierając głos w dyskusji.

— Święto Niepodległości w Grodzie. Obchodzone będzie dnia 12 bm. według następującego programu: godz. 7 rano hejnał z wieży kościelnej i z wieży kopalni; godz. 8-a zaciągnięcie warty honorowej przed płytą Nieznanego żołnierza; godz. 11-a nabożeństwo, poczem pochodem przy dźwiękach orkiestry wszyscy uczestnicy uroczystości przejdą do płyty Nieznanego żołnierza, gdzie nastąpi przemówienie. W godzinach popołudniowych koncertować będzie orkiestra w różnych punktach Grodźca.

O godz. 6-tej wiecz. — akademja w lokalu klubu z bogato urozmaiconym programem.

Zbiórka organizacji o godz. 10-iej rano na ul. Kołopnickiej obok szkoły Nr. 2.

— 11 listopada w Łagiszy. Z inicjatywy urzędu gminy i BBWR. w Łagiszy zostało zwołane zebranie organizacyjne komitetu obchodu uroczystości 11 listopada. W skład komitetu weszli: Raducki Fr. — przewodniczący, Mazurkiewicz Leon — viceprzewod., Sitko Piotr — sekretarz, Zygmunt Mieczysław — skarbnik, oraz wszyscy zebrani w liczbie 30 osób jako członkowie komitetu.

Uroczystość 11 listopada postanowiono obchodzić w-g następującego programu:

11 listopada — nabożeństwo dla działu szkolnej, po nabożeństwie sadzenie drzewek przez dzieci szkolne na drodze prowadzącej do cmentarza, celem utrwalenia w pamięci tego doniosłego dnia postanowiono nazwać wspomnianą drogę „11 Listopada”.

12 listopada — pochód organizacji i działu szkolnej z orkiestrą z placu szkolnego w Starej Łagiszy do kościoła na nabożeństwo, poczem defilada i rozwiązanie pochodu.

O godz. 5 pp. uroczysta akademja, na którą złożą się: popisy chórów: szkolnego i świetlicy pod batutą pp. Ryssowskiego i Ciecho, deklamacje i inscenizacje.

Prelekcje wygłosi p. Belusiak.

— Święto 11 listopada w Kroczycach. Z inicjatywy oddziału związku strzeleckiego w Kroczycach i ochotniczej straży pożarnej utworzony został komitet obchodu uroczystości 11 listopada, w skład którego weszli: komendant oddziału ZS. J. Cupiał, zastępcę naczelnika straży J. Bądkowski, Marjan Ziemia, Jan Czekala, Józef Rudka, K. Bednarski, Edward Mański, St. Kwaśniewski i Jan Pyttel.

Program zapowiada. W dniu 10 listopada o godz. 6 wieczorem capstrzyk przy udziale strzelca, straży i miejscowej orkiestry.

W dniu 11 listopada o godz. 9 zbiórka organizacji mundurowych i wymarsz na nabożeństwo do miejscowego kościoła.

Po nabożeństwie defilada, poczem pochód uda się na cmentarz poległych, gdzie chór strzelców wykona pieśń żałobną.

Ogłaszajcie się
w „Expresie Zagłębia”.

Święto młodzieży przysposobienia rolniczego w Bobrownikach.

W Bobrownikach odbyło się święto młodzieży przysposobienia rolniczego z gminy Bobrowniki i Ożarówce.

Uroczystość rozpoczęła nabożeństwem, na które przybyła młodzież ze sztandarem. Po sumie nastąpiło otwarcie wystawy pokazów rolniczych w sali domu ludowego im. marszałka Józefa Piłsudskiego. Zgromadzonych przed domem powitał p. Stanisław Piwowski, poczem p. Ostrowski dokonał otwarcia wystawy przez przecięcie symbolicznej wstęgi. W sali wystawowej nastąpiło zagajenie drugiej części tej uroczystości przez kierownika szkoły. Okolicznościowe przemówienie wygłosił przedstawiciel okr. tow. org. i kolek rolniczych, poczem były odpowiednie deklamacje, koło absolwentów szkoły powsz. odśpiewało bardzo ładnie kilka pieśni 3 głos., pod kier. p. W. Bartosa, w końcu został odegrany obrazek sceniczny z życia rolniczego przez młodzież bobrownickiego zespołu P. R. Następnie nastąpiło zwiedzanie wystawy. Pokazy roślin okopowych i warzyw świadczyły o racjonalnej uprawie i dużej pielęgnacji.

Zbiór tegoroczny przedstawiał się następująco w przeliczeniu z 1 ha: — 160 centn. metr. kukurydzy, 306 korey ziemniaków i 1094 centn. metr. buraków pastewnych, oraz warzyw w przeliczeniu z 1 ara: — 600 kg. pomidorów, 320 kg. ogórków, 45 kg. fasoli, 453 kg. cebuli i 857 kg. kapusty.

Statystyka ta dowodzi, że nauka młodzieży pod kierunkiem instruktora p. Sternika jest owocna.

W tym samym dniu odbył się egzamin z całorocznej pracy przed komisją powiatową.

Wystawę zwiedziło około 700 osób.

Z sądu okręgowego w Sosnowcu

PORZUCIŁA DZIECKO NA KLATKĘ SCHODOWEJ. — SKRUPULATNY P. MENDEL.

Przed sądem okręgowym stanęła wczoraj sprawczyni podrzucenia przed niedawnym czasem swego dziecka w korytarzu domu Nr. 13 przy ul. Nowogrodzkiej w Sosnowcu, 21-letnia Janina Kuśmider.

Kuśmiderówna przybyła do Sosnowca, aż z pod Miechowa. W rodzinnej wsi wytykano ją palcami, to też poszła „w świat”.

Dotarwszy do Sosnowca powiła dziecko, a nie mając środków do życia, podrzuciła je.

Jeszcze jeden akt tragedji lekko myślniej dziewczyny rozegra się wczoraj w sądzie. Kuśmiderówna skazana została na sześć miesięcy więzienia.

P. Mendel Dorenter, lat 25, Sosnowiec, Dekiarta 4, prócz tego że jest doskonałym kupcem, posiada jeszcze tę zaletę, iż we wszystkim

jest niezmiennie dokładny i skrupulatny.

Dodatknie te zalety omal nie stały się przyczyną jego nieszczęścia i p. Mendel omal nie dostał się do kozy.

Oto pewnego razu urzędnicy urzędu skarbowego w Sosnowcu spostrzegli, że p. Mendel otrzymał świadectwo przemysłowe, rozłożył je na pulpiciu i począł coś kreślić. Zapytany co czyni, p. Mendel oświadczył z prostotą, że świadectwo jest napisane niewyraźnie, co stoi w sprzeczności z jego zaletami ducha i dlatego je poprawia.

W rezultacie pedantyczny p. Mendel odpowiadał w sądzie okręgowym za przerabianie dokumentu. Ku swemu zdumieniu uzyskał sześć miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na lat trzy.

— Ależ podpisać to, znaczy wydać się, przyznać się do winy! — zawołał Julian z oczami, pełnymi łez i wstrząsany nerwowym drżeniem. — To dla mnie galery, ruszanie może...

— Potrzebuję tego dowodu — odrzekł Gilbert z najzupełniejszą zimną krwią. Jeżeli nie zechcesz podpisać, każę cię natychmiast aresztować... Jeżeli zaś podpiszesz, papier ten zostanie wręczony komu się należy dopiero po twoim wyjeździe z Paryża...

— Zaręczasz mi pan, panie doktorze?

— Tak jest.

— Ufam panu... podpiszę...

— Naprzód przeczytaj.

— Po co?

— Czytaj! — powtórzył Gilbert, podając papier nędznikowi. — Czytaj, chcę tego!

Vendame był posłusznym.

Nagle arkuś papieru, który trzymał w ręku, upuścił na ziemię.

— Jakto i to... i to także! — wyjąknął ze straszem pomieszaniem.

— Tak jest, i to także! Zaprzeczysz może, żeś zamordował małego roznosiela telegramów?

— Jakim sposobem wiesz pan o tem?

— Moje psy znalazły trupa w głębi studni w ogrodzie pawilonu, któryś zajmował w przebraniu malarza, czatując na depezę z Ameryki.

Vendame upadł na kolana.

— Przyznaję, przyznaję — rzekł

Z Olkusza

(ol) Przed świętem 11 listopada w Olkuszu. Program święta 11 listopada został ustalony, jak następuje 10 bm. 19 capstrzyk, 11 bm. o godz. 10 uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym, 11 odsłonięcie pomnika marszałka Piłsudskiego na terenie fabryki „Olkuś”, 12 defilada, 18 akademja w sali kina „Orzeł” o 20 raut w Resursie olkuskiej.

(ol) „Żołnierz”. Kółko oświatowo-kulturalne w Kluczach (Cementownia) pod reżyserją p. Polcarowej wystawia w dn. 11 bm. sztukę p. t. „Żołnierz”.

(ol) Akcja ziemniaczana dla bezrobotnych. Zbiórka ziemniaków w miechowskim, jak w Charsznicy, Kozłowie, Proszowicach, Kocmyrzowie i w składnicy w Iwanowicach, zgromadzone zapasy dochodzą do 1600 q. Zwózka częściowo jest już rozpoczęta do lokalnych komitetów pomocy bezrobotnym w Sławkowie, Bolesławiu, Ogrodzieńcu, Wolbromiu, Kluczu i Olkuszu. Niezależnie od tego nadchodzą ziemniaki z przydziału wojewódzkiego komitetu w Kielcach, dostarczane przez spółkę rolniczą opatowsko-sandomierską, w ilości około 6000 q.

Przydział ziemniaków dla bezrobotnych pow. olkuskiego został określony na 1 mtr. na osobę.

(ol) Zamknięcie drogi Miechów — Wolbrom. Z rozporządzenia p. wojewody kieleckiego, ruch kołowy i pojazdów mechanicznych z odcinka drogi państwowej Miechów — Wolbrom został całkowicie zamknięty aż do odwołania. Droga z Miechowa do Wolbromia będzie gruntownie remontowana z łową nawierzchnią przez wydział drogowy pow. miechowskiego, na którego terenie jest ona kompletnie zrujnowana. Roboty potrwać prawdopodobnie do wiosny roku przyszłego.

Przejazd do Miechowa i powiatu miechowskiego, odbywa się z Olkusza przez Skאל i Słomniki.

Gruntowna reperacja drogi Wolbrom — Miechów spowodowana została ostatnią lustracją szefa departamentu plk. inż. Nowickiego.

Marli wstają z grobu...

POWIEŚĆ.

251

Wychodząc z domu około dziewiątej, zapytał swego kamerdynera:

— Nie masz ochoty być na posiedzeniu?

Juljanowi twarz się zmieniła i odrzekł niepewnym głosem:

— Oh! nie, panie baronie, najmniejszej nie mam do tego ochoty!

Filip poszedł.

Zaledwie pół godziny minęło od jego wyjścia, kiedy głośnie uderzenie dzwonka podrzuciło Juliana na krzesło.

Drżąc, poszedł drzwi otworzyć znalazł się wobec Gilberta.

— Pan, panie doktorze! — zawołał blady, jak śmierć.

— Muszę z tobą pomówić — odrzekł przybyły.

— Jestem na rozkazy, panie doktorze!

Vendame zamknął drzwi.

— Potrzebuję cię jeszcze — rzekł Gilbert.

— Ach! panie... panie — wyjąknął Julian ze łzami — miej pan litość nademną... Ja żałuję... uczyni mi łaskę, tak jak to przyrzekłeś... pozwól mi uciec...

Doktor powtórzył jedynie:

— Jeszcze potrzebuję ciebie.

— Rozkazuj więc — odrzekł Vendame, w obłąkaniu zapominając mówić z należyty szacunkiem — będę posłusznym, jestem gotów, lecz nie przedłużaj mi, jakie znoszę...

— Dokąd się udasz, jeżeli cię po zostawię na wolności?

— Do kraju, w którym, jak się spodziewam, sprawiedliwość nigdy mnie nie dosięgnie... Do Ameryki...

— Masz pieniądze?

— Tyle tylko, ile na podróż wystarczy...

— A więc dam ci dziesięć tysięcy franków, jeżeli wykonasz moje rozkazy.

— Uczynisz wszystko, przysięgam. Mów pan, mów...

LX.

— A więc — rzekł doktor, wyjmując z kieszeni papier. Oto arkuś stemplowego papieru, na którym opisałem pobieżnie udział, jaki brałeś w zbrodniach, popełnionych przez barona Filipa de Garennes...

Stwierdzisz podpisem prawdziwość tych faktów.

Ku uwadze właścicieli nieruchomości

Urząd skarbowy w Sosnowcu podaje do wiadomości wszystkich właścicieli nieruchomości budynkowych, nie wyłączając właścicieli budynków nowo wzniesionych, że termin do składania list lokatorów upływa z dniem 15 listopada 1933 r. do którego do terminu właściciele budynków obowiązani są dokładnie wypełnić listy lokatorów i złożyć je do urzędu skarbowego w Sosnowcu.

W myśl art. 92 ust. o państw. pod. dochodowym z dn. 30.4.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 411) mającego zastosowanie i do podatku od lokali, kto mimo publicznego wezwania władzy skarbowej nie złoży w wyznaczonym terminie listy lokatorów, albo przedstawi niezupełnie dane ulegnie grzywnie do 100 złotych.

Po druki przepisanej wzoru należy zwracać się do urzędu skarbowego w Sosnowcu (pokój nr. 2 — parter) dział podatków realnych, w godzinach od 10 — 12.

Kierownik Urzędu.
(St. Szarech).

—(O:—

O. M. P. w Bobrownikach.

W dniu 6 bm. odbyło się organizacyjne zebranie ogniska żeńskiej młodzieży pracującej przy udziale 34 osób.

Zebranie zajął kierownik szkoły, omówił także stronę organizacyjną, po czym p. H. Mitas wygłosił referat o potrzebie zrzeszenia się i korzyściach z tego płynących, a p. A. Stasiakowa — o samokształceniu.

W skład zarządu powołano pp. Balbinę Sokolową — refer. gospod., Weronikę Pawelczyk — refer. biur., Antoninę Twardokę — refer. wych. fiz., Eugenię Kadłubiec — refer. kult. — oświat., Stefanję Głogowską — refer. samopomocy.

W następnym dniu odbyło się organizacyjne zebranie ogniska męskiej młodzieży pracującej. Zadanie i cel tej organizacji omówił kier. p. W. Smolka. Zebrani po wygłoszeniu referatu wszyscy zameldowali się na członków O. M. P.

W planie pracy przewidziano prowadzenie świetlicy i zorganizowanie klubu sportowego.

W skład zarządu ogniska weszli pp. Józef Cieśla, Władysław Olszówka, Franciszek Głogowski, Stanisław Wolny i Józef Janroży.

Sędzia zwolennikiem astrologii

Niezwykła opinia prawnika o horoskopach

Przed kilku dniami stanął przed sądem wiedeńskim pewien astrolog. Nie był to pierwszy proces w Wiedniu, w którym należało bezpośrednio rozstrzygnąć kwestję wartości horoskopów ze stanowiska prawniczego. W związku z tem doświadczony i poważany sędzia dr. Drechsler zajął się tą kwestją w ciekawej broszurze, która ukazała się niedawno.

„Gdy chodzi — pisze on — o wartość horoskopów astrologicznych dla orientacji życiowej, to moim zdaniem, należy podkreślić, iż w

pewnych wypadkach można z nich korzystać. Horoskop, o ile jest zrobiony uczciwie przez dobrego fachowca, stanowi ścisłą diagnozę sił grupujących się w obrębie ludzkiej jaźni. Wobec tego na podstawie takiego horoskopu można się doskoła zorientować w tajemnicach duszy ludzkiej. Co więcej, można na tej podstawie ustalić dyrektywy swego postępowania na przyszłość.

Człowiek głównie dlatego postępuje w życiu źle, ponieważ nie zdaje sobie sprawy z podświadomych sprężyn swego postępowania

które skłaniają go do rzeczy, których później żałuje i które później chciałby daremnie cofnąć. Jeśli więc taki horoskop uświadamia mu stan jego duszy i ułatwia wybranie trafnej drogi w przyszłości, to trudno za to potępiać astrologów, chociaż ci czerpią ze swojej wiedzy znaczne nieraz zyski materialne.

Takie stanowisko w sprawie horoskopów i astrologii zajmuje ów sędzia wiedeński. Oczywiście, iż trudno tak ciekawą bądź co bądź sprawę załatwić tutaj w kilku słowach. Trudno jednak powstrzymać się od pewnej uwagi krytycznej. Oto przecież nauka ścisła zupełnie nie uznaje astrologii, która posiada wprawdzie za sobą wielowieczną tradycję, niemniej jednak została uznana za wykwinut umysłu zaćmione go przesadami i zabobonami. Jakże więc sędzia, stojący z natury swego zawodu na stanowisku racjonalizmu i zdrowego rozsądku, może próbować tego rodzaju „metafizykę“, jaką jest wiara w horoskopy i astrologów. A dalej, skoro zawodowe uprawianie astrologii uważane jest za szarlatanerię, jakże sędzia może aprobować przedstawicieli tej galezi „wiedzy“.

Widać z tego, że mimo ukończonego uniwersytetu i mimo stanowiska sędziowskiego, można jednak być człowiekiem skłonnym do fantastyki średniowiecznej.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kronika

× Z Klubu motocyklowego Zagłębia. Zarząd klubu motocyklowego Zagłębia prosi o liczne stawienie się członków z maszynami w dniu 11 bm. o g. 9 rano przed dworcem w Sosnowcu, skąd nastąpi wyjazd do Katowic na uroczystości święta Niepodległości.

Lokal klubu został przeniesiony z ul. Małachowskiego 9 na ul. Piłsudskiego 8. tel. 51 (mieszkania prezesa H. Le vittoux).

Zarząd klubu usilnie prosi członków o regulowanie należności za składki i wybrane materiały (konto czekowe P. K. O. 500.982).

W lokalu klubu są do odebrania różne numery. „Motocykla i Cyclocara“. Zarząd klubu prosi o jak najliczniejszą przybywanie członków na posiedzenia, które się odbywają w każdą środę o godz. 7.30 wiecz.

× O mistrzostwo A kl. Zagłębia. W nadchodzącą niedzielę odbędą się tylko dwa spotkania o mistrzostwo A kl. Zagłębia, a mianowicie: w Grodźcu Solway grać będzie z Unją i w Sosnowcu Ruch z Zagłębiem (tylko pierwsze drużyny).

Meczów tych nierozegrano w poprzednio wylosowanych terminach.

× Doroczne walne zebranie członków „Makabi“ w Sosnowcu. W dniu 12 bm. o godz. 15 w I terminie, a o godz. 16 w drugim, odbędzie się w lokalu własnym doroczne walne zebranie.

Na porządku dziennym między innymi wybór władz towarzystwa na 1934 r.

Dodać przytem należy, że obecny zarząd „Makabi“ doprowadził klub do upadku.

× Zawody lekkoatletyczne w Będzinie. Komisja sportowa przy Komitecie obchodu święta Niepodległości w Będzinie urządza w dniu 11 bm. bieg na przełaj o nagrodę przechodnią zarządu miasta.

Do zawodów stawać mogą zawodnicy stowarzyszeni i niestowarzyszeni start do biegu o godz. 12.30 na boisku „Sokoła“. Trasa biegu prowadzi przez ulice: Sączewskiego, Kollataja, Sienkiewicza, Kościuszki, Modrzejowska i Kollataja, meta na boisku „Sokoła“.

O godz. 14 odbędzie się na boisku „Sokoła“ zawody lekkoatletyczne w konkurencjach indywidualnych.

Zgłoszenia przyjmuje pośmiennie i telefonicznie p. T. Herhold, magistrat będziński, tel 7-43.

HUMOR

MUZYKALNE DZIECI.

Mały Romuś jest pierwszy raz na wsi i słyszy ryczącą krowę.

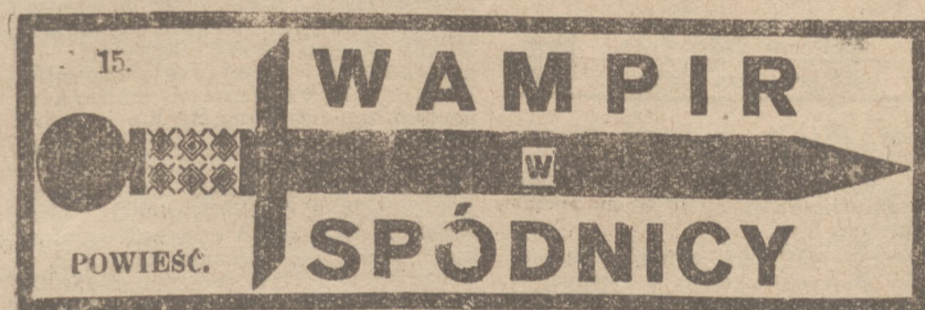
— Mamusi — pyta — na którym rogu zagrała teraz krowa, na prawym czy na lewym?

I takiemu człowiekowi dajesz swą córkę, kryminalistę, który siedział pięć lat!

— Taki oszust! Mnie mówił, że ty ko trzy lata...

CIEKAWOŚĆ.

— Mamo, czem się karmiły mole, gdy Adam i Ewa mieszkali jeszcze w raju i nie mieli ubrania?

Teraz on znów przygryzł wargi. Widocznie Julja Tordier miała na sercu, że odprawiono jej protegowanego.

— Do tego czasu — rzekł o ile mi się zdaje nie mogła się pani skarżyć na moją niepunktualność... nie czekała pani na moje pieniądze...

— I teraz nie będę czekała dłużej, mój panie... Ja także mam wydatki, a choroba męża bardzo drogo kosztuje...

— Dzień się nie skończył...

— To znaczy, że teraz kasa pańska pusta.

— Albo, że mi się nie podoba jej otwierać... Przed godziną szóstą wieczorem będzie pani miała swoje pieniądze.

— Tego życzę panu sama, bo jutro miałby pan u siebie wizytę mego komornika.

Pani Tordier wstała.

— Żle pan zrobił, panie Troublot — dodała drwiąco — że pan odprawił mego protegowanego. To gorzej było, niż źle... bo nawet bardzo

zasmuca mnie... Do widzenia, panie Troublot.

Garbuska wyszła z kantoru.

— Więc niech pan pamięta o godzinie szóstej... o godzinie szóstej — powtórzyła z naciskiem.

I drzwi za sobą zamknęła.

VIII.

Wioska Boissy-Sonat-Leger jest jedną z najlepiej położonych w okolicach Paryża.

Rozciąga się ona obok wzgórza, uwieńczonego lasem.

Pełnemi płuc mi oddychać tu można wonią aromatyczną wielkich drzew.

Balsamiczny ten zapach rozedmi się aż do stacji kolejowej Boissy. Od tej stacji prostym gościńcem droga prowadzi do wsi, do wsi pierwotnej jeszcze i niezagarniętej przez paryżan świętujących.

Domki mieszczkańskie są tutaj jeszcze rzadkie.

Natomiast kilka większych posiadłości z obszernymi oficynami,

ogrodami angielskimi, parkami, sadzawkami i t. d. istnieje w okolicach wioski.

Trzy z tych posesyj zajęte są na pensje pańien, a pensje te liczą zawsze sporo pensjonarek, ze względu, iż obok nauki dziewczęta mają tu dobre, świeże powietrze.

Na jednej z tych pensji wychowywała się Helena Tordier, córka Garbuski i Jakóba Tordier.

Dzień był, jakżeśmy powiedzieli 24 maja.

Wiosna tym razem się nie spóźniła. Łąki i pola już się pokryły kołniercem zieleni, dzierzganej mirjadami kwiatków przeróżnych barw i odcieni.

Nazajutrz przypadały imieniny pani Urbanny Gerigout, przełożonej pensjonatu.

Zwykle uczennice ofiarowywały swej przełożonej, lubianej pomimo niektórych dziwactw, różne prezenty, a solenizantka urządzała dla nich obfite śniadanie w lesie, a w domu wysmienity obiad.

I tym razem w dniu 24 maja ruch na pensji panował wielki od rana.

Uczennice ubrały się w najładniejsze sukienki, nauczycielki krzątały się około dorocznej „niespodzianki“ dla przełożonej.

W jednej z klas ustawiono bukiety, na stole leżały podarunki, między innymi główny prezent, piękny ekran, starannie zawinięty w bibułkę i zawiązany wstążeczkami.

Dziewczęta stanęły w sali i cze-

kano na przybycie przełożonej, niedomyślającej się rzekomo niczego.

Co rok przełożona udawała wzruszenie z ujmującym wdziękiem i dobrocią.

Na podwórzu czekały już pojazdy, zaopatrzone w zapasy: pastety, kurczęta pieczone, szynki, galantyny, ciastka, ciasteczka, wina kremowe i szampańskie.

Zegar pensjonatu wskazywał pięć minut do ósmej.

O godzinie punktualnie ósmej, ten zawsze, tak rzeczny przypadek sprowadzi przełożoną do sali.

Zastępczyni przełożonej, pełniąca jej obowiązki, skoro pani Gevinet zmuszona była się wydalić, zbliżyła się do wysokiego dziewczęcia siedemnasto czy osiemnastoletniego, stojącego nieopodal drzwi.

Młode to dziewczę, zachwycające piękne, urodą dziewczęcą i ujmującą, czoło miało przysłoniętą ciężką koroną jasnych włosów.

Twarz delikatna, bladej matowej, wyrażała głęboki smutek.

Gdyby się bliżej przyjrzeć jej wielkim oczom niebieskim, obramowanym długimi rzęsami, można by było dostrzec, że płakała, bo powieki jej były jeszcze wilgotne.

Należy objaśnić naszych czytelników, że tą zachwycającą istotą była Helena Tordier, córka Garbuski.

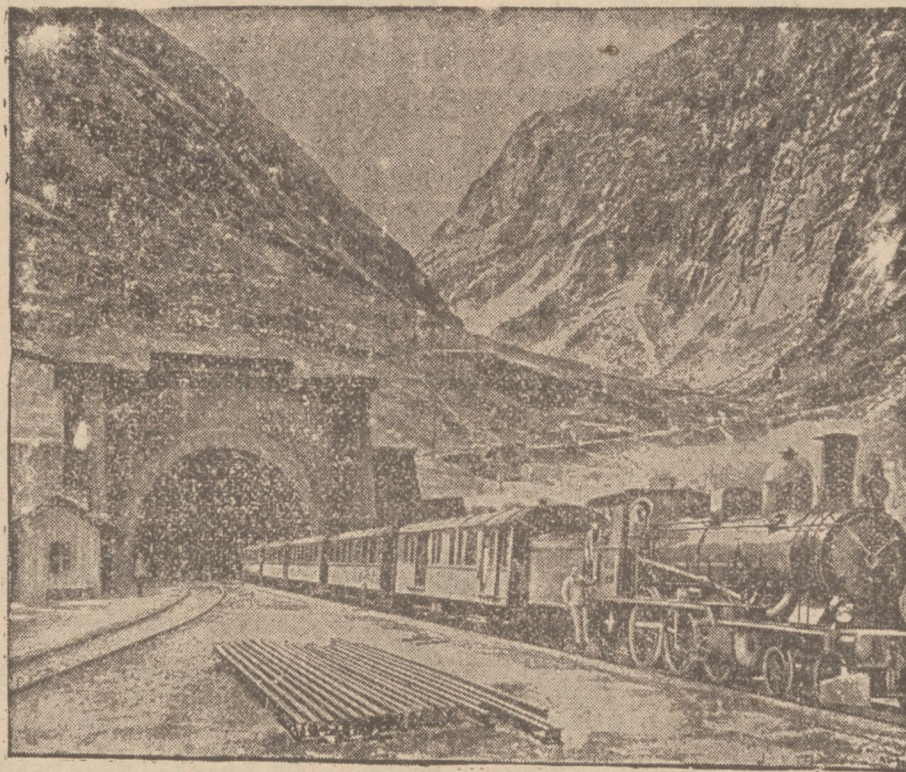
c. d. n.

WYBUCH W HANGARZE.

Na lotnisku w Croydon pod Londynem w hangarach sportowych wybuchła benzyna, przyczem w ogniu spłonęło kilka samolotów.

CUDO TECHNIKI

tunel górski, długości 3 klm. w Szwajcarii.

Z. 277/33.

Wezwanie

Sąd Grodzki w Sosnowcu wzywa niniejszem obecnego posiadacza zaginionych dziesięciu weksli po 500 dolarów St. Zjedn. Amer. Półn.; ośmiu weksli po 400 dol. sześciu weksli po 300 dol. i dwa weksle po 250 dol. każdy, wszystkie wystawione w dn. 30 października 1929 r. w Sosnowcu przez Dawida Chaję - Surę mał. Szwajcer, i.a. zlecenie Pichosa Kamiona, płatne 31 grudnia 1932 r. w Sosnowcu, aby w czasokresie 60 dni od dnia wywieszenia ogłoszenia niniejszego wezwania, zgłosił się w Sądzie Grodzkim w Sosnowcu i okazał ten weksel Sądowi; po upływie wyznaczonego terminu Sąd uzna weksle na zasadzie art. 94 Rozp. o prawie wekslowem za umorzone.

Sędzia Grodzki: (—) WOJNISONIS MAĆKOW.
Za zgodność St. Sekretarz Sądu W. MADER.

Dziś podwójny program

Bezprawie Zachodu

w rol. gł. Ken - Maynard i jego biały koń Tarzan

Pepinka Raiholcowa

WESOŁA KOMEDJA

Dziś premiera!

Pierwszy amerykański film wytwórni Fox z najrozkoszniejszą gwiazdą ekranu

Liliana Harvey

P. T.

Jej Królewska Mość

Początek o godz. 4-ej.

Najnowsza kreacja wielkiego „Czempa”

WALLACE BEERY

w filmie, który długo będziemy wspominać z zachwytem pt.

„Serce Olbrzymia”

Początek I seansu o godz. 4-ej, w niedzielę o godz. 2-ej

Nauka i wychowanie.

DLUGOLETNI student Sorbony w Paryżu udziela lekcji francuskiego. Zgłoszenia do administracji.

POSADY I PRACE

POTRZEBNY energiczny obsługujący do stacji benzynowej. Oferty do Administracji pod „Stacją”.

POTRZEBNY (a) buchalter - korespondent - podatnikowie, ze znajomością niemieckiego. Oferty do administracji pod K.

PANIENKA uczeniwa pracownica poszukuje posady w lepszym domu ze świadectwami może być na wyjazd. Zgłoszenia: „Expres” Będzin.

AJENCI ratelni rozmaitych braci, miejscowi i podróżujący zarabiają kilka set złotych miesięcznie. „Grupa” Lwów, Skrytka 189.

LOKALE

POKÓJ umeblowany odnajmę. Wygody. Centralne ogrzewanie. Centrum Sosnowca. Telefon 11-78.

KUPNO I SPRZEDAŻ

SPRZEDAM sklep rzeźniczy w dobrym punkcie w Będzinie wraz z urządzeniem warsztatem zmechanizowanym, wszelkimi urządzeniami i składami. Wia domosć: Filja „Expres Zagłębia”. Będzin.

SZKÓŁKI drzew owocowych Ignacego Malusa w Szezekocinach polecają w sezonie jesiennym wielki wybór drzew owocowych i krzewów po cenach najniższych i na dogodnych warunkach cennik na żądanie.

SIEWNIK, kierat i bryczkę jednoosobną, jaknajlepszą, na niskich kołach w dobrym stanie kupię. Oferty z opisem i podaniem ceny składać w administracji „Expresu” pod „Siewnik”.

Zgubione dokumenty

po 4 grosze za 1 wyraz.

UNIEWAŻNIAM zgubioną książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec, dowód osobisty i świadectwo ukończenia kursu O. P. L. G. na nazwisko Marcina Tyl.

MORDZEL MICHAŁ zgubił książeczkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

PIWKOWSKI FELIKS zgubił legitymację bezrobocia, wydaną w Dąbrowie.

KITA PIOTR zgubił książeczkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

MARJANNA PION zgubiła poświadczanie o rejestracji Nr. 598, wydane 29/V 1929 r. przez starostwo Będzińskie.

ZGUBIONO dowód kolejowy, bilet kolejowy roczny, wydane przez Dyrekcję Warszawską oraz legitymację samopomocy przy gimnazjum Łukasieńskiego na nazwisko Piaseckiego Kazimierza. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot do Kancelarii gimnazjum w Dąbrowie.

KRUPA JAN zgubił książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec

JAN SÓBÓŃ zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Będzin, kartę rowerową, wydaną przez magistrat m. Czeladzi.

ZGUBIONO weksel na 100 zł. płatny 30 stycznia 1934 r. wystawiony przez Le-wek Grylak na zlecenie P. Erlich.

Różne

LECZNICA chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec, Sienkiewicza 17a. Wizyta 5 zł.

PROSZEK z „KOGUTKIEM”
(MIGRENE-NEVROSIN)
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENE, NEURALGIE
BÓLE ZĘBÓW,
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE i t.p.
PROSZKI TE WYRABIAMY W POSTACI
TABLETEK.
ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
z „KOGUTKIEM”

ORGANIZACJA Sjonistyczna w Zawierciu urządziła kwestę uliczną 10 i 11 października. Zebrana suma zł 165 gr. 59 przeznaczono na poparcie Emigrantów do Palestyny.

ZAPOWIEDZ. Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) robotnik kopalniany Paweł Roman Spalek, kawaler, zamieszkały w Siemianowicach, ulica Pszczelna 3, syn zmarłych małżonków: mistrza cegielni Jana Spalka i Marii z domu Juniec ostatnio zamieszkałych w Siemianowicach, 2) służąca Weronika Florentyna Kuta, niezamężna, zamieszkała w Siemianowicach, ulica Pszczelna 3, córka zmarłych małżonków: robotnika Tomasza Kuty i Franciszki z domu Dyla ostatnio zamieszkałych w Siemianowicach chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie za powieści narzeczonych winno w Siemianowicach i w gazecie „Expres Zagłębia”. Ewentualne przeszkody co do zawarcia tego małżeństwa należy podać do wiadomości niżej podpisanemu urzędnikowi stanu cywilnego, Siemianowice Śląskie, dnia 9 listopada 1933 r. Urzędnik stanu cywilnego. W zastępstwie: Kokoszka.

CHRZĘŚCJAŃSKI Zakład Zegarmistrzowski precyzyjny mechanicyz Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich Sosnowiec, ul. Czysła 7. Wykonujemy wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonkowych, Chronometrów, Repetierów, sztoperów, antyków, zegarków kontrolnych, tachometrów, Numeratorów różnego rodzaju, dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów. Wykonanie solidnej Gwarancji trzyletniej.

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!